

La màgia de Hawaii contra el somni americà

Kawai Strong Washburn debuta amb una novel·la que combina la mitologia i el folklore de les illes amb l'emigració de tres germans als Estats Units

◆◆◆◆◆ Núria Juanico Llumà

Quan el pare d'en Dean, en Nainoa i la Kai aconsegueix estalviar quatre duros, decideix fer-los un regal: un viatge en un vaixell amb el terra de vidre per la costa de Kona, a Hawaii. A mig trajecte, en Nainoa cau al mar i, per sorpresa de tota la família, un grup de taurons el salva de morir ofegat. Amb aquest episodi arrenca *Taurons en temps de salvadors* (Periscopi), la novel·la debut de Kawai Strong Washburn (Hamakua, Hawaii, 1981). La versió original es va publicar el març del 2020 i, malgrat els sotracos de la pandèmia, va rebre lloances de la crítica i Barack Obama el va escollir com un dels llibres de l'any. Ara s'ha publicat en català en traducció de Josefina Caball.

TAURONS EN TEMPS DE SALVADORS
K.S. WASHBURN
PERISCOPI
TRAD. J. CABALL
448 PÀG. / 19,90 €

valls deshabitades, els boscos frondosos i els barrancs de l'illa poblen el llibre i marquen els personatges. "Escriure sobre la relació entre persones i el món natural ha estat una oportunitat per revifar aquests valors en una època en què això ja no és prioritari", diu Washburn.

Privilegis adquirits

La llengua hawaiana o el ball *hula* són dos elements importants en les vides dels germans fins que emigren al continent nord-americà. Quan hi arriben topen amb les actituds de superioritat de la societat que els rep, i això els fa entrar en conflicte amb la seva identitat. "Als Estats Units parlem molt del privilegi adquirit, de la sensació que quan pertanyes a un col·lectiu que ha estat en una posició dominant, pots ignorar absolutament altres cultures i perspectives", diu l'autor, que explora el xoc entre els hawaïans i els *haoles*, les persones de raça blanca que presenten aquesta mirada excoent cap als altres.

Washburn utilitza la literatura per trencar mites. Un d'aquests és la mirada idealitzada de la societat occidental cap a Hawaii. "Els nord-americans tenen la idea d'una zona tropical, el paradís on van de vacances. Desconeixen la història d'un regne que havia estat sobirà i que van robar, van erradicar-ne la cultura, es van quedar les terres. L'existència moderna de Hawaii està directament lligada als EUA de manera molt antagonista", subratlla l'autor. L'evolució més o menys tràgica dels tres personatges a Washington és una manera de Washburn de lluitar contra el somni americà i l'individualisme. "Als Estats Units preval la creença que la capacitat d'una persona determina la seva posició a la vida i que si t'esforces molt pots superar qualsevol obstacle. Això no és veritat – recalca l'escriptor –. La realitat és que és impossible que ningú pugui fer-ho sense una comunitat forta al darrere, sense que ens ajudem els uns als altres".

La història d'en Nainoa transcorre al Hawaii modern, però està tenyida de realisme màgic i plena de mitologia indígena, folklore i espiritualitat. Després de l'episodi dels taurons, el protagonista desenvolupa un do que li permet curar les persones. "Els taurons són uns animals molt mal entesos en la imaginació popular. Entenc que la gent els tingui por, però en la cultura hawaiana es veuen com un animal bonic, formatiu. Hi ha la creença que els avantpassats ressusciten en forma d'animals. Algunes famílies veuen un tauró i creuen que és un esperit guardià", explica Washburn des de Minnetonka, als Estats Units. La família d'en Nainoa també percep aquell rescat com un miracle i així l'entén al llarg de tota la novel·la, que relata la lluita del jove contra la seva qualitat d' excepcional.

El vincle d'en Nainoa i els seus germans amb la naturalesa de l'illa és un dels grans motors de la història. "Vaig créixer en una illa prou rural, l'illa gran, que és la del sud. Hi ha regions de petits pobles i grans parcel·les de terra que estan verges. Vivint en aquell entorn vaig experimentar la naturalesa en tota la seva grandesa", recorda l'escriptor, que ho ha volgut plasmar a través de la literatura. Les

CRYSTAL LIEPA / PERISCOPI

